

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica	Batxillerat / Grau en Teologia				
Assignatura	5EN011 ESCRITS JOÀNICIS				
Any	2023-2024	Curs	Cinquè	Valor lectiu	5 ECTS
Període lectiu	1r semestre	Hores setmanals	3	Àrea	Sagrada Escripura
Professor/a	Dr. Jordi Latorre Castillo			Llengua	Català

Descripció/Justificació:

L'assignatura vol fer conèixer les característiques literàries i teològiques dels Escrits Joànics com a *corpus* dins dels Escrits Neotestamentaris, així com el procés de formació del IV Evangeli en el seu context històric i cultural, la problemàtica referent la relació entre el IV Evangeli i els Evangelis Sinòptics i entre el IV Evangeli i les cartes joàniques; a més vol fer conèixer les claus hermenèutiques de l'Apocalipsi de Joan; i l'estructura, el contingut i la teologia específica de cadascun dels Escrits Joànics.

Requisits i orientacions prèvies:

- Haver superat les assignatures: Introducció al Nou Testament, Evangelis sinòptics, i Grec bíblic I, II i III.
- Comprensió verbal i escrita de la llengua catalana.
- Coneixement del mètode històrico-crític.
- Coneixement dels recursos d'estudi bíblic (introduccions, diccionaris, vocabularis i concordances, etc.).

Objectius:

1. General

- Saber interpretar un text bíblic en l'esperit en què va ser escrit, tenint en compte la unitat de la Sagrada Escripura, la Tradició eclesial, i l'analogia de la fe cristiana.

2. Específics

- Identificar les característiques literàries i teològiques dels Escrits Joànics com a *corpus* dins dels escrits neotestamentaris.
- Conèixer el procés de formació del IV Evangeli en el seu context històric i cultural.
- Conèixer la problemàtica referent la relació entre el IV Evangeli i els Evangelis Sinòptics, i entre el IV Evangeli i les cartes joàniques.
- Conèixer les claus hermenèutiques de l'Apocalipsi de Joan al llarg de la història.
- Conèixer l'estructura, el contingut i la teologia específica de cadascun dels Escrits Joànics.

Competències:

1. Competències transversals (genèriques)

- Saber llegir i entendre un text acadèmic de nivell universitari mitjà.
- Saber resumir i esquematitzar.
- Saber relacionar i reflexionar.
- Saber elaborar i expressar amb paraules pròpies.

2. Competències específiques:

- Ús bàsic del grec bíblic.
- Ús dels recursos d'estudi bíblic (introduccions, diccionaris, vocabularis i concordances, etc.).
- Aplicació del procediment d'anàlisi narrativa d'un text bíblic.
- Capacitat d'elaboració d'un treball d'anàlisi exegètica i comentari teològic d'un text joànnic.

Continguts:

1. Els escrits joànics i l'època de composició.
2. Introducció a l'evangeli de Joan: elements històrics i literaris.
3. Teologia de l'evangeli de Joan.
4. Comentari de passatges escollits de l'evangeli de Joan.
5. Introducció a les cartes joàniques: elements històrics i literaris.
6. Teologia de les cartes joàniques.
7. Comentari de passatges escollits de 1Jn.
8. Introducció a l'Apocalipsi de Joan elements històrics, literaris, i hermenèutics.
9. Teologia de l'Apocalipsi de Joan.
10. Comentari de passatges escollits de l'Apocalipsi de Joan.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge:

1. El professor desenvoluparà a classe la introducció general al IV Evangeli, a les cartes joàniques, i a l'Apocalipsi de Joan. A més comentarà els principals capítols de cada escrit.
2. Els/les alumnes llegiran el text complet dels escrits joànics. Es recomana una lectura atenta que porti dominar l'estructura, el contingut i els temes teològics principals dels textos. Es pot complementar aquesta lectura amb algun dels comentaris ressenyats a la bibliografia bàsica.
3. Els/les alumnes, a més, complementaran la presentació del professor a classe amb la lectura de la introducció de TUÑÍ J. O.
3. Els/les alumnes també llegiran del comentari de SCHNACKENBURG, vol.1, les pàgines següents:
 - Connexió amb els sinòptics i peculiaritats del IV Evangeli (p. 45-56).
 - La hipòtesi del "prevere Joan" (p. 116-120).
 - El problema del deixeble "que estimava Jesús" (p.125-129).

Distribució horària presencial i no presencial:

- Lliçons del professor = 37 h. – Posades en comú [tutoria col·lectiva] = 6 h. – Seguiment de l'alumne, lliurament i comentari del treball [tutoria personal] = 4 h. – Exàmens = 4 h.
- Estudi personal = 20 h. – Lectures programades = 12 h – Treball final d'anàlisi i comentari = 24 h.

Avaluació:

1. Criteris

- Es valorarà l'actitud presencial de l'alumne.
- Es valorarà el coneixement assolit de les qüestions introductòries, del contingut i de la teologia de cadascun dels Escrits Joànics.
- Es valorarà la capacitat d'emmarcar les perícopes joàniques en el seu context cultural i literari, d'individuàr-ne seva estructura literària, d'analitzar i interpretar-ne el text, i d'actualitzar-ne el

sentit.

2. Activitats

- Assistència regular a classe i participació activa en les activitats de conjunt (10%).
- Dos exàmens escrits: amb una primera part temàtica i una segona part pràctica d'anàlisi i comentari d'un dels textos presentats a classe (30% + 30%).
- Un treball final —d'unes 12 pàgines de cos— d'anàlisi i comentari d'una perícopa joànica, a partir d'unes pautes d'elaboració presentades a classe (30%).

Bibliografia bàsica

- Schnackenburg R., *El evangelio según san Juan*. 3 vols. Herder, Barcelona 1980.
- Schneckenburg R., *Cartas de Juan*, Herder, Barcelona 1980.
- Prévost J. P., *Para leer el Apocalipsis*, Verbo Divino, Estella 1994.
- Tuñí J. O. – Alegre X., *Escritos joánicos y cartas católicas*, Introducción al Estudio de la Biblia 8, Verbo Divino, Estella 1995.
- Zevini G., *El evangelio de Juan*, Sígueme, Salamanca 1995.
- Vidal S., *Los escritos originales de la comunidad del discípulo amigo de Jesús*. Sígueme, Salamanca 1997.
- Léon-Dufour X., *Lectura del evangelio de Juan*, 4 vols, Sígueme, Salamanca 1989-1998.
- Bartolomé J. J., *Cuarto evangelio y cartas de Juan. Introducción y comentario*, CCS, Madrid 2002.
- Moloney F. J., *El evangelio de Juan*, Verbo Divino, Estella 2005.
- Vanni U., *Lectura del Apocalipsis. Hermenéutica, exégesis, teología*, Verbo Divino, Estella 2005.
- Castro Sánchez S., *Evangelio de Juan*, Comentarios a la Nueva Biblia de Jerusalén 3A, Desclée De Brouwer, Bilbao 2008.
- Zumstein J., *El evangelio según Juan*. 2 vols. Sígueme, Salamanca 2016.
- Beutler J., *Comentario al evangelio de Juan*. Verbo Divino, Estella 2016.